

EELNÕU KUUPÄEV 13. juuni 2025

Taristu- ja veemajanduse ministri [pm kuupäev] korraldus nr IENW/BSK-2025/136310, millega muudetakse tarbijatele müügiks mõeldud ilutulestiku tähistamise korraldust seoses tarbijatele mõeldud ilutulestiku ladustamise riskide minimeerimisega [ChainID WGK027841]

Taristu- ja veemajanduse minister,

võttes arvesse ilutulestiku määruse artiklit 2.1.1;

võtab vastu järgmise määruse.

I ARTIKKEL

Tarbijatele müüdavate ilutulestike määrusi muudetakse järgmiselt:

A

Artiklit 1 muudetakse järgmiselt.

1. Mõiste „lõhkelaeng“ määratlusest jäetakse välja teine koolon.
2. Vastavalt tähestikujärjestusele lisatakse järgmised mõisted:

viledega laeng: pürotehnilised ained või valmistised, mille efekt on vilistav heli;

keerislaeng: pürotehnilised ained või valmistised, mis pärast süütamist tekitavad keerisefekti.

B

I lisa muudetakse järgmiselt:

1. Rea osas „Akutoitega ühekordselt süttivad torud“ asendatakse tekst „2 grammi“ tekstiga „0,75 grammi“ ja tekst „lõhkelaeng ei ole lubatud“ asendatakse tekstiga „lõhkelaeng, viledega laeng või keerislaeng ei ole lubatud“.
2. Rea osas „Akutoitega purskkaevud või kaevandused või Rooma küünlad“ asendatakse arv „2 grammi“ arvuga „0,5 grammi“ ning tekst „lõhkelaeng ei ole lubatud“ asendatakse tekstiga „lõhkelaeng, vilistava heliga laeng või keerislaeng ei ole lubatud“.
3. Rea osas „Purskkaevude, kaevanduste, Rooma küünalde ning ühekordselt süttivate torude kombinatsioonid“ asendatakse tekst „2 grammi“ tekstiga „1,25 grammi“ esimesel korral ja tekstiga „0,5 grammi“ teisel korral, ning tekst „lõhkelaeng ei ole lubatud“ asendatakse tekstiga „lõhkelaeng, vilistava heliga laeng või keerislaeng ei ole lubatud“ kahel korral.
4. Rea osas „Kahe sütikuga ilutulestikukomplektid“, asendatakse punkt komaga ning lisatakse järgmised laused: „kusjuures lõhkelaengut pürotehnilise tooteühiku kohta on maksimaalselt 5%. Lõhkelaeng, vilistava heliga laeng või keerislaeng ei ole lubatud“.
5. Rea osas „Purskkaevud“ asendatakse tekst „lõhkelaeng ei ole lubatud“ tekstiga „lõhkelaeng, viliseva heliga laeng või keerislaeng ei ole lubatud“.

6. Rea osas „Kaevandused“ asendatakse tekst „1 gramm“ tekstiga „0,5 grammi“ ja tekst „lõhkelaeng ei ole lubatud“ asendatakse tekstiga „lõhkelaeng, vilistava heliga laeng või keerislaeng ei ole lubatud“.
7. Rea osas „Pöörleva päikese ilutulestik“ lisatakse sõnade „mis tahes vilistava heliefektiga efektlaengu pürotehniliste ainete kaal sektsiooni kohta ei ületa 5 grammi“ järele järgmine tekst: „kui vilistava heliefektiga efektlaengu maksimaalne suurus on 5 grammi, maksimaalselt 10 grammi pöörleva päikese kohta;“.

II ARTIKKEL

Käesolev määrus jõustub 1. oktoobril 2025.

Korraldus ja selle selgitavad märkused avaldatakse Madalmaade ametlikus väljaandes.

Taristu- ja veemajanduse minister,

Sophie Hermans

Selgitus

Sissejuhatus

Käesoleva määrusega muudetakse tarbijatele müüdavate ilutulestike eeskirju (RAC). Muudatus tähendab, et tarbijatele mõeldud ilutulestikes ei ole vilistav heli ja keerislaeng enam lubatud ning et lõhkelaeng on piiratud maksimaalselt 5 protsendiga pürotehnilise tooteühiku kohta. See välistab ka vajaduse pakendada tarbijatele mõeldud ilutulestikke võrtpakenditesse, et saavutada madalam transpordiklass. Nende meetmete eesmärk on kõrvaldada suure plahvatuse tõenäosus, et tagada ilutulestikuvahendite ladustamisrajatiste ja seega kohalike elanike ohutus.

Taustteave

Tarbijatele mõeldud ilutulestikud liigitatakse transpordiks ja ladustamiseks mõeldud transpordiklassi vastavalt ADR-is sätestatule.¹ Klassi 1.3G tarbijatele mõeldud ilutulestikke transporditakse ja ladustatakse Madalmaades sageli spetsiaalsetes pakendites (võrtpakendites). Selle eripakendiga saab need ilutulestikud klassifitseerida kategooriasse 1.4G. Inimkeskkonna ja transpordi inspeksioon (ILT) leidis, et mitu transpordiklassi 1.4G kuuluvat ilutulestikutoodet reageerisid siiski mõnel juhul masslõhkeainetena.² Selline reaktsioon suure plahvatusena ei tohiks olla selle transpordiklassi alusel võimalik. Lisaks ilmneb, et see eriline võrtpakend ei toimi mitmete katsetatud ilutulestikutoodete puhul piisavalt hästi. See tähendab, et teatud tüüpi, tarbijatele mõeldud ilutulestiku ladustamise ja transpordiga võivad kaasneda suuremad ohud. ILT hoiatas, et ei saa välistada, et täheldatud suure plahvatuse oht on seotud ilutulestikutoodete täieliku võrku pakendamise ja suure koormusmassiga.

Järgmisena uurisime koos tööstusharuga, miks tuvastati seos tarbijatele mõeldud ilutulestikes viledega ja keerislaengu esinemise, lõhkelaengu koguse ja nende ilutulestike võrtpakenditesse pakkimise vahel. Taristu- ja veemajanduse ministeerium (IenW) teatas valitsuse 2024. aasta 30. septembri vastuses aruandele³ „Kahest ilutulestikuõnnetusest saadud õppetunnid“ meetmete võtmisest, et vältida võrtpakenditesse pakendamist.

Muudatuste sisu

Selle RAC-i muudatusega lubatakse tarbijatele mõeldud ilutulestikke ladustada ja transportida ainult 1.4G-na ilma lisameetmeid võtmata (nt võrtpakend).

Nendele muudatustele parima võimaliku vormi andmiseks on taristu- ja veemajanduse ministeerium andnud riiklikule rahvatervise ja keskkonna instituudile (RIVM) korralduse selgitada, millised konkreetset kohandused on RAC-is tarbijatele mõeldud ilutulestike keemilises koostises vajalikud tagamaks, et Madalmaades lubatakse transpordiklassifikatsiooni kohaselt liigitada ADR-i alamklassideks 1.4G või 1.4S ainult RAC-i tarbijatele mõeldud ilutulestikke, nii et võrtpakend ei oleks enam vajalik. Lisaks ei ole tarbijatele mõeldud ilutulestikes (F2) enam lubatud viled ja keeriselaengud ning akutoitega ühekordselt süttivates torudes, akukaevandustes või Rooma küünaldes, purskkaevude, kaevanduste, Rooma küünalde ning ühekordselt süttivate torude ja kaevanduste kombinatsioonides süttivaid laenguid tuleb vähendada kuni 5 protsendini pürotehnilise aine üldkogusest ilutulestikuüksuse kohta.⁴

¹ [ADR 2023 | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)

² [Ondeugdelijke gaasverpakking zorgt voor onjuist geclassificeerd consumentenvuurwerk | Signaalrapportage | Inspectie Leefomgeving en Transport \(ILT\)](#)

³ [Kamerbrief met Kabinetsreactie op rapport 'Leren van twee vuurwerkrampen' | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

⁴ RIVM-i viited VLH-2025-0015 ja VLH-2025-0033 „Teadusuuringud võrtpakendite keeldude kohta“, vastavalt 17. märts 2025 ja 20. mai 2025.

Lõhkelaengu lubatud koguse vähendamine maksimaalselt 5%-ni on kooskõlas ka Royal Haskoning DHV varasema soovitusena.⁵ See soovitus anti vastusena kombinatsioonides ilutulestike ja ilutulestikukomplektide vigastusi ja katsetulemusi käsitlevatele arvudele. Vigastuste andmed näitasid, et nende toodete kasutamisel esines suhteliselt palju vigastusi.

RIVM-i soovitus ulatub kaugemale sellest, et võrkpakendite kasutamine ei ole vajalik. Praegu kehtivad ohutusnõuded, millele Madalmaade ilutulestike ladustamise rajatised peavad vastama, põhinevad kõige realistlikumal stsenaariumil, st tulekahju ilutulestiku ladustamise rajatises või selle lähedal. See tähendab, et Madalmaades asuvad ilutulestike ladustamise rajatised ei ole suure plahvatuse ohu osas kindlustatud. Kuna katsetega ei ole piisavalt tõendatud, et viledega ja keerislaeng pakendatud tarbijate ilutulestikes (ilutulestike ladustamise rajatise pappkastides) ei ilmuta suure plahvatuse reaktsiooni, soovitatakse RIVM-i nõuandel eemaldada viledega ja keerislaeng kõigist tarbijatele mõeldud ilutulestikest. Käesolev arvamus on täies ulatuses vastu võetud RAC käesoleva muudatusega. Ilutulestiku ladustamisrajastiste ohutus ja sellest tulenevalt kohalike elanike ohutus on esmatähtis.

Need kaks meetet peavad tagama, et suure plahvatuse ohuga seotud risk on maksimaalselt minimeeritud ja seeläbi loodud ohutum elukeskkond. Oluline on siinkohal asjaolu, et Madalmaade ilutulestike ladustamise rajatised ei ole praegu varustatud kaitseks suure plahvatuse ohu eest. Seega aitab selle ohu maksimaalne minimeerimine otseselt kaasa selle tagamisele, et ladustamiskohtade (keskendudes tuleohule) suhtes kohaldatavad ohutusnõuded oleksid piisavad ja usaldusväärsed, nagu on märgitud RIVM-i uuringus.⁶

RAC I lisas on loetletud tarbijatele lubatud ilutulestikud. Käesolevas lisas on tarbija ilutulestikele esitatavad nõuded nüüd kohandatud RIVM-i soovitustega.

Tagajärjed

RAC muudatuse tulemusena ei ole võrkpakend enam vajalik, sest tarbijatele mõeldud ilutulestikku lubatakse ladustada ja transportida ainult 1,4G-na ilma lisameetmeid võtmata (näiteks võrkpakend). Kuna tarbijatele mõeldud ilutulestike puhul ei ole vilede ja keerislaengud enam lubatud ning lõhkelaengut vähendatakse nii, et võrkpakendid ei ole enam vajalikud, on suure plahvatuse oht palju väiksem.

Importijate ja jaemüüjate jaoks tähendab see, et nad ei pea enam võrkpakendeid kasutama. Võrkpakendite kasutamine on kallis meede, mille eesmärk on võimaldada nende ilutulestike vedu ADR-i kergemate eeskirjade raames. Lisaks on ilutulestikku lihtsam pakendada, sest võrgusilma struktuuri ei ole vaja eemaldada. Tarbijatele mõeldud ilutulestiku importijad on seda juba ette näinud, kui nad tellisid tarbijatele mõeldud ilutulestiku enne aastavahetust (2025–2026), pidades silmas ka käesoleva muudatuskavatsuse varajast teatavakstegemist valitsuse vastuses aruandele „Kahest ilutulestikuõnnetusest saadud õppetunnid“.

Pärast RAC muudatust loetakse professionaalseks ilutulestikuks ilutulestikke, mis sisaldavad viledega ja keerislaengut või suuremat lõhkelaengut. Professionaalid võivad siiski kasutada neid ilutulestikke professionaalses kasutuses. Selleks ei ole teavitamine siiski enam piisav, vaid ilutulestiku määruse artikli 3B.4 lõiget 1 silmas pidades tuleb provintsilt taotleda süütamisluba. Tulevikus tuleb järgida ka professionaalsete ilutulestike suhtes kohaldatavaid ohutuskaukusi.

Kodanike jaoks toob see muudatus kaasa selle, et teatud liiki ilutulestikud ei ole enam neile kättesaadavad. Tarbijate jaoks säilib siiski piisav valik ilutulestikutooteid.

⁵ [Veiligheid van consumentenvuurwerk rond de jaarwisseling | Rapport | Rijksoverheid.nl](https://veiligheid.van.consumentenvuurwerk.rond.de.jaarwisseling.rapport.rijksoverheid.nl).

⁶ RIVM-i viide VLH-2025-0024 „Ohutusmeetmed tarbijatele mõeldud ilutulestike ladustamise rajatistes“, 30. aprill 2025.

Suure plahvatuse ohu tõttu käivitub tuletõrje ilutulestiku ladustamiskohas või selle lähedal aset leidva intsidendi korral praegu raskema alamklassiga 1.1/1.2 seotud protseduurist alates (ohutu tegutsemise juhised). See sarnaneb ebaseadusliku ilutulestiku avastamisele suunatud tegevusega. Ohutusalane nõuandeorgan on teatanud, et ootab RAC muudatust ja seega suure plahvatuse ohu minimeerimist, enne kui vaatab läbi oma seisukoha tuletõrjetingimuste osas.

Rakendamine, järelevalve ja jõustamine

ILT vastutab ilutulestike transpordi järelevalve ja ilutulestike katsetamise eest Madalmaades. Kuna ILT juba kontrollib ilutulestiku transporti, on muudatusel ILT-le piiratud mõju. ILT tegi käesoleva RAC muudatuse jõustatavuse, teostatavuse ja pettusekindluse testi (HUF-test).

Riigiprokuratuur vastutab ilutulestikuga seotud süütegude eest kriminaalvastutusele võtmise eest.

Pädev asutus (omavalitsused, provintsid) vastutab ilutulestike ladustamise rajatiste kontrollimise eest. Nad on selle ülesande määranud keskkonnaametitele. Keskkonnaametid juba kontrollivad ilutulestiku ladustuskohti. Kavandatud muudatusega kaasneb seega keskkonnaametitele vaid tõenäoliselt piiratud koormus.

Majanduslik mõju

Ilutulestikusektor näitab, et kavandatud muudatuse jõustumisel 1. oktoobril 2025 tekivad jääkvarud. Selleks, et vältida mis tahes rahalist kahju, toetab ilutulestikusektor RAC muudatuse jõustumist 2026. aastal.

RAC muudatuse hilisem sisseviimine tähendab siiski seda, et tuvastatud suure plahvatuse oht püsib, mis ei ole vastuvõetav, kuna ladustamiskohtade ja ümbritsevate kohalike elanike ohutus peab olema esmatähtis.

Ilutulestikusektorit on aegsasti teavitatud valitsuse 2024. aasta 30. septembri vastusest kavatsusele muuta RAC-d seoses võrkpakenditega. Viledega ja keerislaengute keeld otsustati hiljem. Selle ülevaatega järgib ministeerium RIVM-i arvamust, et tagada maksimaalne ohutus.

Royal Haskoning DHV varasemates uuringutes leiti, et jaemüüjatel on väljaspool aastavahetust järel vähe varusid.⁷ Importijatel ja suurematel ladustamiskohtadel võivad siiski olla jääkvarud. Lisaks võivad importijad juba olla ostnud viledega ja keerislaengutega tooteid, mis ei ole 2025.–2026. aasta vahetuseks võrkpakendites.

Kõnealune ilutulestik on rahvusvaheline toode, mida ostavad ka tarbijad ja professionaalsed isikud teistest riikidest. Seega on olemas turud, kus jääkvarusid on võimalik müüa.

Veebikonsultatsioon ja regulatiivne koormus

Veebipõhine avalik nõustamine toimus [pm] kuni [pm]. Lisaks esitati kõnealuse muudatuse eelnõu inimkeskkonna- ja transpordiinspeksioonile (ILT) ja Madalmaade regulatiivse koormuse nõuandekogule (ATR) nõu saamiseks. Ilutulestikusektoriga on peetud arutelusid määruste kavandatava muudatuse üle.

Veebikonsultatsioon
järgmisega:

Regulatiivne koormus

Käesolevates muudatustes käsitletakse tarbijatele mõeldud ilutulestiku koostisega seotud kohandatud nõudeid ning seetõttu ei mõjuta need märkimisväärselt ettevõtjate või kodanike regulatiivset koormust. Ilutulestiku importijad peavad tellimuste esitamisel arvesse võtma kohandatud eeskirju ning nendega tutvuma.

⁷ Inventarisatie vuurwerkstorage en Nederland (Ilutulestike ladustamiskohtade inventuur Madalmaades), HaskoningDHV, BK1796IPC001F02, 29. november 2024.

Ilutulestikusektorit teavitati nendest muudatustest mitmesuguste korrapäraste konsultatsioonide varajases etapis. Hinnanguliselt kulub uute eeskirjade tundmaõppimiseks umbes tund aega. Halduskoormuse arvutamisel on ette nähtud riiklik regulatiivse koormuse mõju meetoodika, mille eelduste kohaselt on kulu 50 eurot tunnis. Madalmaade turul tegutseb umbes kümme ilutulestike importijat. Muudatused tähendavad ka seda, et kõnealust ilutulestikku võib ladustada ja transportida 1.4G-na, ning täiendavad meetmed, nagu võrkpakend, ei ole enam vajalikud. See toob kaasa kõrgemad vastavuskulud.

Seos kõrgema taseme õigusaktidega

Pürotehnika direktiivi artikli 4 lõige 2 lubab liikmesriikidel võtta meetmeid, et keelata või piirata F2- ja F3-kategooria pürotehniliste toodete omamist, kasutamist ja/või müüki üldsusele avaliku korra, julgeoleku, tervise ja ohutuse või keskkonnakaitse huvides. Käesolev korraldus kasutab seda võimalust üldsusele lubatud F2-kategooria ilutulestiku puhul. See meede on vajalik ja proportsionaalne, et tagada ilutulestike ladustuskohtade ja seega ka kohalike elanike ohutus. Selle muudatusega kehtestatakse tootele tehnilised nõuded. Seetõttu on muudatusest⁸ Euroopa Komisjoni teavitatud vastavalt teavitamisdirektiivile [kuupäev] (teatise number 2025/xxxxxx).

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub 1. oktoobril 2025. See on kooskõlas ministrite määruste ühiste jõustumistähtaegadega. See erineb siiski minimaalsest sissejuhatavast perioodist. See erand on siiski põhjendatud, et vältida olulisi soovimatuid avaliku sektori ebasoodsaid asjaolusid (õigusaktide koostamise juhiste artikli 4.17 lõike 5 punkt a). On soovitatav, et see muudatus jõustuks enne aastavahetust ja ka enne seda, kui importijad jõuavad ilutulestikke jaemüügipunktidest saata. Seetõttu on soovitatav, et kõnealustele pooltele antaks selgus võimalikult kiiresti. Ilutulestike sektorit on sellest muudatusest õigeaegselt teavitatud, et ilutulestike ettevõtted oleksid saanud sellega arvestada.

Taristu- ja veemajanduse minister

Sophie Hermans

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (ELT 2015, L 241).